

Informacja o wynikach Ankiety Oceny Zajęć Dydaktycznych dla roku akademickiego 2021/2022

W roku akademickim 2021/2022 przeprowadzono kolejne dwie edycje badania opinii studentów za pomocą Ankiety Oceny Zajęć Dydaktycznych dla zajęć semestru zimowego oraz letniego. Miały one na celu poznanie opinii studentów UMCS o zajęciach dydaktycznych, co pozwoli na identyfikację słabych i mocnych stron procesu kształcenia oraz wskazanie kierunku podejmowania ewentualnych działań naprawczych.

Badania ankietowe były anonimowe i zostały zrealizowane były przez Biuro ds. Analiz Jakości Kształcenia drogą elektroniczną, za pośrednictwem Uniwersyteckiego Systemu Obsługi Studiów (USOS) w terminach: od 31 stycznia do 20 lutego 2022 r. dla semestru zimowego oraz od 14 czerwca do 17 lipca 2022 r. dla semestru letniego. Objęły wszystkie zajęcia dydaktyczne przewidziane planem studiów I, II i III stopnia oraz szkoły doktorskiej, w tym również zajęcia prowadzone w języku angielskim.

Wyniki Ankiety Oceny Zajęć Dydaktycznych

Ankieta zawierała dziesięć pytań pozwalających ocenić, z zastosowaniem sześciostopniowej skali, nie tylko sposób realizacji efektów uczenia się podczas zajęć, ale również terminowość ich przeprowadzania, dostępność prowadzących podczas dyżurów stacjonarnych oraz w formie zdalnej, jakość relacji nauczyciel akademicki-student oraz atmosferę na zajęciach. Treść pytań, zawartych w kwestionariuszu Ankiety, podobnie jak w ubiegłym roku akademickim, została dostosowana do kształcenia prowadzonego częściowo w formie zdalnej. Dziewięć pytań umożliwiało ustosunkowanie się o twierdzeń za pomocą skali ocen od 1 do 6, gdzie 1 oznaczało ocenę najniższą a 6 ocenę najwyższą. Natomiast pytanie nr 10 (Ile zajęć było prowadzonych w formie zdalnej? Możliwe odpowiedzi: jedna czwarta, jedna druga, trzy czwarte, całość, wszystkie zajęcia były prowadzone w formie stacjonarnej) nie miało charakteru oceny, ale było pytaniem o informację na temat formy prowadzenia zajęć. Ankieta była dostępna dla respondentów zarówno w polskiej, jak i angielskiej wersji językowej. Odpowiedzi udzielano anonimowo.

Udostępnianie ankiety w języku angielskim umożliwiło ocenę zajęć przez studentów anglojęzycznej specjalności na kierunku Biologia (*Medical Biology*). W ankietach za rok akademicki 2021/2022 można zaobserwować znaczący wzrost liczby ocenianych przez nich

zajęć. Jest to bardzo istotne ze względu na rosnącą liczbę studentów anglojęzycznych oraz uruchamianie kolejnych nowych specjalności na kierunku Biologia. Dlatego podczas analizy wyników ankiet szczególną uwagę poświęcono ocenie zajęć anglojęzycznych. Ponadto przeprowadzono dodatkowy przegląd wyników ocen zajęć prowadzonych po raz pierwszy podczas realizacji nowego programu dla kierunku Biotechnologia (studia I stopnia).

Istotną częścią ankiety są komentarze pozwalające studentom uzasadnić wystawione oceny oraz podać dodatkowe informacje i spostrzeżenia dotyczące odbytych zajęć. Wiele z tych komentarzy ma charakter personalny. Z tego powodu, jeśli będzie to konieczne, ich treść zostanie przeanalizowana z poszczególnymi nauczycielami akademickimi podczas indywidualnych spotkań. Należy jednak podkreślić, że indywidualne komentarze respondentów są bardzo ważne. Ich znaczenie jest szczególnie istotne w dwu przeciwstawnych sytuacjach. Komentarze pozytywne, które zdecydowanie przeważają, są bardzo istotnym narzędziem wskazującym, że praca i zaangażowanie nauczyciela akademickiego są dostrzegane i bardzo pozytywnie odbierane przez studentów. Komentarze krytyczne stanowią najczęściej merytoryczne wyjaśnienie niskich ocen uzyskanych przez nauczyciela akademickiego i są cennymi wskazówkami, co należy zmienić w przygotowaniu zajęć od strony merytorycznej oraz, co jest równie istotne, w relacjach nauczyciel-student. Niektóre z pozytywnych oraz negatywnych komentarzy zawierają również informacje o wrażeniach i odczuciach studentów po zajęciach oraz niosą informacje dotyczące jakości kontaktów pomiędzy uczestnikami zajęć.

Udział studentów w ankiecie

Udział studentów z Wydziału Biologii i Biotechnologii w badaniach ankietowych jest wysoki. W semestrze zimowym frekwencja wynosiła 38% (przy średniej 32% dla UMCS), w semestrze letnim 32% (średnia dla UMCS – 26,8%). Dzięki stosunkowo wysokiej frekwencji studentów (szczególnie w Ankiecie oceniającej semestr zimowy) możliwa jest rzetelna analiza wyników. **Dziękujemy wszystkim Studentom WBiB za udział w tych badaniach ankietowych, świadczący o ich zaangażowaniu w procesy doskonalenia jakości kształcenia oraz o wysokim stopniu identyfikacji Studentów z Wydziałem. Jednocześnie zwracamy się z prośbą do Prowadzących zajęcia oraz Samorządu Studentów o mobilizowanie uczestników zajęć dydaktycznych do dzielenia się opiniami za pomocą kolejnych ankiet. Stanowią one dla nas bezcenne źródło informacji o dobrych praktykach w zakresie jakości kształcenia oraz o obszarach wymagających naszej uwagi i troski. Wszystkie komentarze oraz oceny traktujemy bardzo poważnie i analizujemy je wnikliwie.**

Wyniki ankiety

Według raportów przygotowanych przez Biuro ds. Analiz Jakości Kształcenia UMCS, zawierających ogólne oceny zajęć dla Uniwersytetu oraz oceny poszczególnych Wydziałów wynika, że zajęcia dydaktyczne, prowadzone przez pracowników i doktorantów Wydziału Biologii i Biotechnologii, w semestrze zimowym roku akademickiego 2020/2021 ocenione zostały na 5,34 (średnia ocena UMCS 5,29), a w semestrze letnim na 5,48 (średnia ocena UMCS 5,33; Wydział Biologii i Biotechnologii był jednym z dwóch najwyżej ocenionych Wydziałów). Wysokie oceny oznaczają, że studenci i doktoranci bardzo dobrze postrzegają zajęcia, w których uczestniczą.

Na szczególną uwagę zasługują bardzo wysokie oceny zajęć prowadzonych przez pracowników Wydziału w Szkole Doktorskiej Nauk Ścisłych i Przyrodniczych (zdecydowana większość oceny wystawionych przez doktorantów to 6.0 lub oceny bliskie tej wartości) oraz oceny zajęć seminaryjnych/pracowni specjalizacyjnych i magisterskich bliskie lub równe 6.0. Pokazuje to wyraźnie mocne strony naszego Wydziału – umiejętność skutecznego włączania studentów oraz doktorantów w proces badawczy oraz wysoką efektywność zajęć prowadzonych w formacie „mistrz-uczeń”. Jest to spójne z ocenami Polskiej Komisji Akredytacyjnej podczas wizytacji w 2021 roku, kiedy zarówno dla kierunku Biologia, jak i Biotechnologia wysoko oceniono ten aspekt kształcenia na Wydziale.

Średnie oceny uzyskane w poszczególnych kryteriach przedstawia poniższa tabela:

Twierdzenia poddane ocenie studentów	Ocena	
	Semestr zimowy	Semestr letni
Zastosowane formy kształcenia zdalnego były dostosowane do przekazywanych treści	5,54	5,58
Prowadzący udzielał wsparcia w wykonywaniu zadań i przyswajaniu treści	5,53	5,56
Sposób prowadzenia zajęć stwarzał warunki do aktywności i zaangażowania	5,51	5,48
Materiały dydaktyczne były pomocne w utrwaleniu wiedzy i przygotowaniu się do zaliczenia/egzaminu	5,51	5,48
Zajęcia z ocenianego przedmiotu wzbogaciły moją wiedzę i umiejętności	5,49	5,47
Kryteria oceny pracy podczas zajęć były jasno określone	5,54	5,59
Wymagania dotyczące zaliczenia zajęć były określone i przestrzegane	5,62	5,63
Prowadzący umożliwiał różnorodne formy kontaktu i konsultacji z uczestnikami (forum, czat, rozmowa wideo, e-mail itp.)	5,62	5,62
Jestem zadowolony/a z tego, że uczestniczyłem w tych zajęciach	5,46	5,45

Wszystkie aspekty pracy nauczycieli akademickich Wydziału Biologii i Biotechnologii zostały ocenione wysoko. Nie ma więc obszarów, które wymagałyby większej niż inne uwagi ze strony Władz Wydziału oraz Kierowników Katedr. Oceny uzyskane w semestrze zimowym

oraz letnim są niemal identyczne, co świadczy o stałości jakości prowadzonych zajęć.

Drugim bardzo ważnym aspektem analizowanych AOZ jest duża liczba oceny wystawionych przez studentów anglojęzycznych, oraz stosunkowo wysoki udział uczestników tych zajęć w ankiecie oraz liczne komentarze z ich strony. Ocena zajęć przez tę grupę studentów jest bardzo ważna ze względu na wysoką wagę przywiązywaną na Wydziale do procesu umiędzynarodowienia. Szczegółowe wyniki w tym zakresie zostaną omówione odrębnie dla każdego z semestrów.

Łączne zestawienie ocen otrzymywanych przez nauczycieli akademickich przedstawia poniższa tabela:

Średnia ocena	Semestr zimowy (N =108)		Semestr letni (N =99)	
	Liczba pracowników	Procent	Liczba pracowników	Procent
Mniej niż 3,0	1	<	1	1
3,0 do 4,0	4	3,7	0	0
4,01 do 5,0	7	6,5	14	14
Powyżej 5,0	96	88,9	84	85

Powyższe zestawienie oraz analiza statystyczna wyników pokazują, że zdecydowana większość pracowników jest oceniana przez studentów bardzo dobrze. W przypadku pracowników ocenionych bardzo nisko przez studentów (1 osoba w każdym semestrze) nie było potrzeby inicjowania działań przez Dziekana Wydziału ze względu na to, że niskie oceny były wystawione w każdym przypadku przez jednego oceniającego studenta, więc nie zostały tu spełnione przesłanki formalne (studenci biorący w ankiecie przekraczają 20% uczestniczących w zajęciach w przypadku wykładów oraz 50% w przypadku innych zajęć) do podjęcia działań.

Semestr zimowy

W Ankiecie oceniono 108 nauczycieli akademickich oraz doktorantów Wydziału. Średnia uzyskanych ocen wyniosła 5,49, mediana 5,71 (co oznacza, że 50% pracowników uzyskało oceny wyższe niż mediana). Zakres uzyskanych średnich ocen to 1,67 do 6,0.

Zajęcia anglojęzyczne

W semestrze zimowym studenci ocenili 6 kursów zajęć prowadzonych w języku angielskim, wszystkie stanowią ofertę w ramach specjalności *Medical Biology* (kierunek Biologia, studia I stopnia) dla studentów pierwszego roku. Średnia ocena tych zajęć to 5,82 (zakres 5,68-6,0). Należy podkreślić, że zajęcia oceniane były przez relatywnie dużą grupę studentów (5 na 11 uprawionych do oceny), dlatego wiarygodność tych ocen jest wysoka.

Zajęcia realizowane w ramach nowego programu dla kierunku Biotechnologia (studia I stopnia)

Studenci ocenili 8 kursów oferowanych im w zimowym semestrze. Średnia ocena tych zajęć to 5,82 (zakres 5,45-5,87). Na szczególne podkreślenie zasługują wysokie oceny dwóch przedmiotów, do których podczas układania planu studiów przywiązywano bardzo dużą wagę:

1. Wstęp do biotechnologii, przedmiot wprowadzający studentów I roku w zagadnienia, które są kluczowe podczas kształcenia na wybranym kierunku. Przedmiot jest współprowadzony przez 12 wykładowców, prezentujących różne aspekty biotechnologii w nawiązaniu do badań prowadzonych na Wydziale Biologii i Biotechnologii. Średnia uzyskanych ocen to 5,70 (zakres 5,29-6,0). Oceny studentów potwierdziły konieczność wprowadzenia tego przedmiotu do programu studiów.
2. Wprowadzenie do pracy w laboratorium, przedmiot, co do zasadności którego wątpliwości zgłaszali studenci podczas opiniowania programu studiów, jego treści stanowiły też temat dyskusji podczas tworzenia programu. Wysokie oceny studentów (średnia 5,87, był to najwyżej oceniony kurs; zakres 5,5-6,0) pokazały, że ten przedmiot na początku studiów jest bardzo istotny.

Semestr letni

W Ankiecie oceniono 99 nauczycieli akademickich oraz doktorantów Wydziału. Średnia uzyskanych ocen wyniosła 5,55, mediana 5,72. Zakres uzyskanych średnich ocen to 2,83 do 6,0.

Zajęcia anglojęzyczne

W semestrze letnim studenci ocenili 9 kursów zajęć prowadzonych w języku angielskim, stanowiących ofertę w ramach specjalności *Medical Biology* (kierunek Biologia, studia I stopnia) oraz dla studentów Erasmus+ (studenci z tego programu są włączani do grup studenckich *Medical Biology*) oraz 5 kursów stanowiących ofertę wyłącznie dla studentów w ramach programu Erasmus+. Średnia ocena zajęć oferowanych w dla studentów specjalności *Medical Biology* wynosiła zajęć to 5,48 (zakres 3,15-6,0). W tym semestrze liczba oceniających to jedynie 1 lub 2 studentów. Niepokój budzi stosunkowo niska ocena zajęć oferowanych wyłącznie w ramach programu Erasmus+ (średnia 4,24, zakres 2,72-6,0). Oceny każdego z nauczycieli akademickich wystawiali zawsze pojedynczy studenci.

Zajęcia realizowane w ramach nowego programu dla kierunku Biotechnologia (studia I stopnia)

Studenci ocenili 10 kursów oferowanych im w letnim semestrze. Średnia ocena tych zajęć to 5,47 (zakres 4,41-6,0).

Komentarze studentów

Ocenie dziesięciu punktów ankiety towarzyszyły często komentarze studentów. Zdecydowana większość komentarzy była bardzo rzeczowa i stanowiły one cenne uzupełnienie ocen punktowych. Przeważały oceny pozytywne. Komentarze krytyczne koncentrowały się właściwie na jednym obszarze, dotyczącym zgodności wymagań podczas prac etapowych, egzaminów i zaliczeń końcowych z podawanymi na początku zajęć informacjami. Jest to stały problem podnoszony w ankietach przez studentów.

Zalecane działania w zakresie zgodności wymagań podczas egzaminów i zaliczeń końcowych z wcześniejszymi ustaleniami:

Umieszczanie precyzyjnych informacji o warunkach uzyskania zaliczenia w sylabusach przedmiotów oraz zapoznawanie studentów z treścią sylabusów na pierwszych zajęciach. Drugie zalecenie to konsekwentne trzymanie się ustaleń ze studentami poczynionych na pierwszych zajęciach, udokumentowanych w postaci zapisów w sylabusach.

Podsumowanie oraz przyszłe działania

Władze Wydziału składają serdeczne podziękowania Studentom za czas poświęcony na wypełnienie Ankiety oraz cenne uwagi, które pomogą w podnoszeniu jakości kształcenia na Wydziale Biologii i Biotechnologii UMCS. Dziękujemy również za dużą liczbę studentów (na tle całego Uniwersytetu), którzy wypełnili ankietę. Duża liczba zwrotnych odpowiedzi pozwala na lepsze poznanie opinii o naszej pracy oraz na dostosowanie działań do rzeczywistych oczekiwań studentów.

Dziękujemy również wszystkim Pracownikom oraz Doktorantom za ogromną pracę włożoną w przygotowanie oraz przeprowadzenie zajęć dydaktycznych na bardzo wysokim poziomie, co znalazło odzwierciedlenie w uzyskanych wynikach Ankiety Oceny Zajęć.

Po dokonaniu analizy wyników Ankiety podjęte zostaną następujące działania:

1. Przekazanie informacji o wynikach analizy pracownikom Wydziału Biologii i Biotechnologii za pośrednictwem członków Kolegium Dziekańskiego oraz opublikowanie dokumentu na stronie internetowej Wydziału (zakładka Jakość kształcenia).
2. Omówienie wyników na posiedzeniu Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia oraz posiedzeniu Kolegium Dziekańskiego.
3. Przekazanie wyników analizy studentom podczas spotkań oraz za pośrednictwem

przedstawicieli Samorządu Studentów.

4. Monitorowanie ocen w kolejnych AOZ, szczególnie w przypadku nisko ocenionych pracowników.
5. Podjęcie zdecydowanych działań w przypadku tych przedmiotów i pracowników, gdzie mimo prowadzonych wcześniej rozmów nie nastąpiły zmiany w sposobie prowadzenia zajęć dydaktycznych/w relacjach ze studentami.
6. Wyjaśnienie z koordynatorem programu Erasmus+ oraz z koordynatorami poszczególnych przedmiotów przyczyn relatywnie niskich ocen tych kursów. Uzgodnienie działań zaradczych, które będą podjęte od roku akademickiego 2022/2023.

Dziekan

Dr hab. Joanna Czarnecka, prof. UMCS